

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro

2020 m. kovo 10 d. įsakymu Nr. V-322

PSICHOSOCIALINIO KLIMATO IR PSICHOLOGINĖS (EMOCINĖS) GEROVĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SISTEMOJE GERINIMO 2020–2022 METŲ VEIKSMŲ PLANAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Psichosocialinio klimato ir psichologinės (emocinės) gerovės sveikatos priežiūros sistemoje gerinimo 2020–2022 metų veiksmų plano (toliau – Veiksmų planas) rengimo paskirtis – nacionaliniu mastu formuoti psichologinei (emocinei) gerovei palankų klimatą sveikatos priežiūros sistemoje bei stiprinti asmens sveikatos priežiūros specialistų psichikos sveikatą.

2. Veiksmų planą rengti paskatinusios priežastys – pastaraisiais dešimtmečiais, kintant darbo pobūdžiui vis daugiau darbuotojų patiria su darbu susijusį stresą ir susiduria su psichosocialine rizika – bendrais psichiniais ir socialiniais veiksniais, darančiais poveikį darbuotojų sveikatai ir gerovei. Psichosocialinės rizikos veiksnių yra daug ir įvairių, jie siejami su darbo organizavimu, šeimos ir darbo įsipareigojimų derinimu, darbo pobūdžiu, turiniu, socialiniais santykiais tarp darbuotojų, darbuotojų ir vadovo, darbuotojų ir trečiųjų asmenų, kuriems teikiama paslauga.

Lietuvoje sveikatos priežiūros specialistai darbo aplinkoje susiduria su reikšminga psichosocialine rizika. Lietuvoje atlikti moksliniai tyrimai rodo, jog asmens sveikatos priežiūros specialistai jaučia perdegimo sindromo simptomus, skundžiasi per dideliu darbo krūviu, maža įtaka priimant darbo sprendimus, dideliais reikalavimais darbe, nepakankama vadovo ar bendradarbių parama. Patiriamo su darbu susijusio streso dažna priežastis būna medicinos praktikos klaidos baimė, nesutarimai su pacientais, bendradarbiais, vadovais bei patiriamas psichologinis smurtas.

Atsižvelgiant į asmens sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų patiriamos psichosocialinės rizikos poveikio mastą, tikslinga imtis veiksmų, kurie leistų pagerinti psichosocialinį klimatą ir psichologinę (emocinę) gerovę asmens sveikatos priežiūros įstaigose.

3. Veiksmų planas parengtas siekiant įgyvendinti šiuos tikslus:

3.1. įtvirtinti prielaidas nacionaliniu mastu formuoti psichologinei (emocinei) gerovei palankią kultūrą;

3.2. diegti psichosocialinį klimatą užtikrinančias sąlygas asmens sveikatos priežiūros įstaigose.

4. Pagrindinės Veiksmų plano sąvokos ir jų apibrėžtys:

4.1. **Psichosocialinė rizika** – psichiniai ir socialiniai veiksniai, darančys poveikį darbuotojų sveikatai ir gerovei.

4.2. **Psichologinis smurtas darbe** – smurtas, kuris pasireiškia piktnaudžiavimu valdžia, asmens socialine izoliacija, nepagrįsta jo ar jo atlikto darbo kritika, darbui būtinos informacijos slėpimu, šmeižtu ar žeminimu, persekiojimu, priekabiavimu, grasinimu.

4.3. **Mobingas** – ilgalaikis, sistemingas psichologinis smurtas darbe, grupės darbuotojų taikomas vienam asmeniui.

4.4. Kitos Veiksmų plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme, Psichosocialinių profesinės rizikos veiksnių tyrimo metodiniuose nurodymuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ministro 2005 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-699/A1-241 „Dėl Psichosocialinių profesinės rizikos veiksnių tyrimo metodinių nurodymų patvirtinimo“, Profesinės rizikos bendruosiuose nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. A1-457/V-961 „Dėl Profesinės rizikos vertinimo bendrųjų nuostatų patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos darbo kodekse, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS

VEIKSMŲ PLANO UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, PRIEMONĖS ĮVYKDYMO REZULTATAS, VYKDYMO TERMINAI, ATSAKINGI VYKDYTOJAI

<i>Nr.</i>	<i>Uždavinys</i>	<i>Priemonė</i>	<i>Priemonės įvykdymo rezultatas</i>	<i>Vykdymo terminas</i>	<i>Atsakingas vykdytojas</i>
1. Tikslas – įtvirtinti prielaidas nacionaliniu mastu formuoti psichologinei (emocinei) gerovei palankią kultūrą					
1.1.	Nacionalinio susitarimo dėl psichologinės (emocinės) gerovės vertybių sveikatos priežiūros sistemoje formavimas ir diegimas	1.1.1. Bendradarbiaujant su socialiniais partneriais, parengti ir pasirašyti chartiją dėl principinių psichologinei (emocinei) gerovei palankaus klimato gerinimo asmens sveikatos priežiūros įstaigose gairių įtvirtinimo ir laikymosi nacionaliniu mastu	P-1-1-1 Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, asmens sveikatos priežiūros įstaigų, pacientams ir sveikatos priežiūros specialistams atstovaujančių organizacijų, aukštųjų mokyklų atstovų pasirašytas susitarimas dėl principinių psichologinei (emocinei) gerovei palankaus klimato gerinimo asmens sveikatos priežiūros įstaigose gairių įtvirtinimo ir laikymosi nacionaliniu mastu	2020 m. II ketvirtis	Sveikatos apsaugos ministerija, Jaunųjų gydytojų asociacija, asmens sveikatos priežiūros įstaigoms atstovaujančių organizacijų atstovai, pacientams ir sveikatos priežiūros specialistams atstovaujančių

Nr.	Uždavinys	Priemonė	Priemonės įvykdymo rezultatas	Vykdymo terminas	Atsakingas vykdytojas
					organizacijų atstovai, sveikatos priežiūros specialistus ruošiančių aukštųjų mokyklų atstovai
		1.1.2. Parengti Asmens sveikatos priežiūros specialistų etikos kodeksą	P-1-1-2 Parengtas ir sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintas pavyzdinis asmens sveikatos priežiūros įstaigoms skirtas Asmens sveikatos priežiūros specialistų etikos kodeksas, apimantis ir jau egzistuojančius etikos kodeksus	2020 m. III ketvirtis	Sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos bioetikos komitetas, asmens sveikatos priežiūros įstaigoms atstovaujančių organizacijų atstovai, pacientams ir sveikatos priežiūros specialistams atstovaujančių organizacijų atstovai
		1.1.3. Parengti ir išplėtoti „Darbuotojams palankios darbo aplinkos“ asmens sveikatos priežiūros įstaigose koncepciją	P-1-1-3 Parengta ir sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtinta „Darbuotojams palankios darbo aplinkos“ vardo suteikimo asmens sveikatos priežiūros įstaigoms tvarka	2021 m. III ketvirtis	Sveikatos apsaugos ministerija, Higienos institutas
		1.1.4. Nustatyti pacientų ir asmens sveikatos priežiūros specialistų teises ir pareigas, kai pacientai netinkamai ar įžūliai elgiasi teikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas	P-1-1-4 Parengtas Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymo pakeitimo projektas ir (ar) Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo pakeitimo projektas (prireikus ir kiti įstatymo projektai),	2021 m. I ketvirtis	Sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos bioetikos komitetas

Nr.	Uždavinys	Priemonė	Priemonės įvykdymo rezultatas	Vykdymo terminas	Atsakingas vykdytojas
			suteikiantis teisės asmens sveikatos priežiūros specialistams atsisakyti teikti paslaugas pacientams dėl jų įžūlaus elgesio, taip pat numatantis pareigas pacientams asmens sveikatos priežiūros specialistų atžvilgiu bei asmens sveikatos priežiūros specialistams tarpusavyje laikytis įstaigų vidaus tvarkos taisyklėse nustatytų elgesio ir (ar) etikos taisyklių teikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas		
1.2.	Asmens sveikatos priežiūros specialisto sampratos šiuolaikinėje visuomenėje formavimas ir sklaida	1.2.1. Organizuoti renginių ciklą, skirtą asmens sveikatos priežiūros specialisto sampratai ir vaidmeniui šiuolaikinėje visuomenėje aptarti ir išplėtoti 1.2.2. Stiprinti asmens sveikatos priežiūros specialistų socialines-	P-1-2-1-1 Suorganizuota apskritojo stalo diskusija su Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos (toliau – ŠMSM) atstovais, asmens sveikatos priežiūros specialistus rengiančių aukštųjų mokyklų atstovais ir kitomis organizacijomis. P-1-2-1-2 Suorganizuoti kiti renginiai ir viešosios diskusijos P-1-2-2 Priimtas sveikatos apsaugos ministro įsakymas, kuriuo būtų	2020 m. II ketvirtis – 2021 m. IV ketvirtis 2020 m. III ketvirtis	Sveikatos apsaugos ministerija, asmens sveikatos priežiūros įstaigoms atstovaujančių organizacijų atstovai, pacientams ir asmens sveikatos priežiūros specialistams atstovaujančių organizacijų atstovai, asmens sveikatos priežiūros specialistus ruošiančių aukštųjų mokyklų atstovai Sveikatos apsaugos ministerija, Valstybinė

Nr.	Uždavinys	Priemonė	Priemonės įvykdymo rezultatas	Vykdymo terminas	Atsakingas vykdytojas
		emocines kompetencijas nustatant, kad dalyvavimas tokiose veiklose būtų privaloma asmens sveikatos priežiūros specialistų kvalifikacijos tobulinimo dalis	nustatyta, kad asmens sveikatos priežiūros specialistai, tobulindami savo kvalifikaciją, privalo dalyvauti tobulinimosi programose, susijusiose ir su asmens sveikatos priežiūros specialistų socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymu		akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba, sveikatos priežiūros specialistus ruošiančių aukštųjų mokyklų atstovai
		1.2.3. Minėti kovo 12 d. – Europos kovos su smurtu prieš gydytojus ir asmens sveikatos priežiūros specialistus dieną (angl. <i>European day to fight violence against doctors and health professionals</i>)	P-1-2-3 Kasmet organizuojami renginiai dienai be smurto prieš asmens sveikatos priežiūros specialistus paminėti	Nuolat	Sveikatos apsaugos ministerija, asmens sveikatos priežiūros įstaigoms atstovaujančių organizacijų atstovai, pacientams ir asmens sveikatos priežiūros specialistams atstovaujančių organizacijų atstovai, asmens sveikatos priežiūros specialistų profesinės sąjungos
		1.2.4. Išplėsti pirmosios medicinos pagalbos sampratą įtraukiant emocinės pagalbos teikimą	P-1-2-4-1 Pakeistas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymas Nr. V-208 „Dėl Būtiniosios medicinos pagalbos teikimo tvarkos ir	2021 m. II ketvirtis	Sveikatos apsaugos ministerija, Valstybinė ligonių kasa, Valstybinė akreditavimo

Nr.	Uždavinys	Priemonė	Priemonės įvykdymo rezultatas	Vykdymo terminas	Atsakingas vykdytojas
			masto aprašo patvirtinimo“, reglamentuojantis pirmosios pagalbos teikimą (jos apimtis). P-1-2-4-2 Pakeistas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. lapkričio 9 d. įsakymas Nr. 634 „Dėl Medicinos normų rengimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“, reglamentuojantis medicinos normų rengimą, jame prie specialisto kompetencijos įtraukiant ir gebėjimą teikti emocinę pagalbą pirmosios pagalbos atvejais. P-1-2-4-3 Parengta ir vykdoma nuolatinė komunikacijos kampanija apie pirmosios medicinos pagalbos sampratą		sveikatos priežiūros veiklai tarnyba
1.3.	Kompetencijų, susijusių su tinkamos psichosocialinės aplinkos sveikatos priežiūros sistemoje formavimu, įdiegimas į asmens sveikatos priežiūros specialistų ruošimo aukštosiose mokyklose procesą	1.3.1. Rekomenduoti aukštosioms mokykloms atnaujinti sveikatos priežiūros studijų programas, daugiau dėmesio skiriant psichikos sveikatos raštingumui, socialinėms-emocinėms kompetencijoms, etikos aspektų integravimui į klinikinę praktiką, ir kt. 1.3.2. Rekomenduoti aukštosioms mokykloms stiprinti studijų komitetų vaidmenį rengiant studijų programas, skatinti įtraukti	P-1-3-I Pateikti konkretūs siūlymai ŠMSM ir aukštosioms mokykloms dėl programų atnaujinimo ir kitų priemonių įdiegimo sveikatos priežiūros specialistų rengimo aukštosiose mokyklose procese. P-1-3-II Suorganizuotas renginių (diskusijų) ciklas su ŠMSM, aukštųjų mokyklų atstovais dėl pateiktų siūlymų įgyvendinimo švietimo sistemoje. P-1-3-III Parengtas pasiūlymas aukštosioms mokykloms parengti	2020 m. II ketvirtis 2020 m. II ketvirtis	Sveikatos apsaugos ministerija, asmens sveikatos priežiūros įstaigoms atstovaujančių organizacijų atstovai, pacientams ir asmens sveikatos priežiūros specialistams atstovaujančių organizacijų atstovai

Nr.	Uždavinys	Priemonė	Priemonės įvykdymo rezultatas	Vykdymo terminas	Atsakingas vykdytojas
		studentus kaip vertinimo procesų dalyvius	tarpprofesinio bendradarbiavimo, klinikinės lyderystės mokymų programos	2020 m. II ketvirtis	
		1.3.3. Rekomenduoti aukštosioms mokykloms organizuoti tarpprofesinio bendradarbiavimo mokymus			
		1.3.4. Rekomenduoti aukštosioms mokykloms parengti psichologinės pagalbos teikimo modelį aukštųjų mokyklų studentams			
		1.3.5. Rekomenduoti aukštosioms mokykloms reglamentuoti aukštųjų mokyklų dėstytojų pedagoginių kompetencijų įgijimo ir tobulinimo tvarką		2020 m. II ketvirtis	
		1.3.6. Rekomenduoti aukštosioms mokykloms užtikrinti psichologinės pagalbos teikimą darbo vietoje savo darbuotojams		2020 m. II ketvirtis	
		1.3.7. Rekomenduoti aukštosioms mokykloms, kad gydytojams rezidentams būtų privalomas modulis apie bendravimą su pacientu, konsultacijos struktūrą, lyderystę ir pan.		2020 m. II ketvirtis	
		1.3.8. Rekomenduoti aukštosioms mokykloms inicijuoti simuliacijos		2020 m. II ketvirtis	

Nr.	Uždavinys	Priemonė	Priemonės įvykdymo rezultatas	Vykdymo terminas	Atsakingas vykdytojas
		metodo taikymo sveikatos mokymo praktikoje įtraukimą į studijų procesą			
		1.3.9. Rekomenduoti aukštosioms mokykloms skatinti abipusio grįžtamojo ryšio praktiką tarp studentų, rezidentų ir jų dėstytojų bei rezidentų vadovų		2020 m. II ketvirtis	
1.4.	Stiprinti visuomenės psichologinį (emocinį) raštingumą ir didinti informuotumą apie sveikatos apsaugos sistemą	1.4.1. Mažinti psichikos sutrikimais sergančių asmenų socialinę atskirtį įgyvendinant ilgalaikę, plataus masto socialinę kampaniją, skirtą didinti visuomenės raštingumą psichikos sveikatos srityje, bei keičiant teisės aktus	P-1-4-1-1 Parengta ir vykdoma nuolatinė komunikacijos kampanija. P-1-4-1-2 Inicijuoti ir parengti sveikatos apsaugos ministro (ar dviejų ministrų) įsakymai, mažinantys atskirų profesijų atstovams baimę kreiptis į asmens psichikos sveikatos priežiūros specialistus	Nuolat (nuo 2021 m. II ketvirčio) 2020 m. IV ketvirtis	Sveikatos apsaugos ministerija, Valstybinis psichikos sveikatos centras
		1.4.2. Vykdyti informavimo kampaniją apie sveikatos apsaugos sistemos organizavimą, finansavimo ypatumus, pacientų teises ir pareigas ir kitus aspektus didinant visuomenės supratimą apie sveikatos apsaugos sistemą ir pacientų pagrįstų lūkesčių formavimą	P-1-4-2 Parengta ir vykdoma nuolatinė komunikacijos kampanija	Nuolat (nuo 2020 m. III ketvirčio)	Sveikatos apsaugos ministerija, Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos, savivaldybių visuomenės sveikatos biurai, asmens sveikatos priežiūros įstaigoms atstovaujančių organizacijų atstovai

<i>Nr.</i>	<i>Uždavinys</i>	<i>Priemonė</i>	<i>Priemonės įvykdymo rezultatas</i>	<i>Vykdymo terminas</i>	<i>Atsakingas vykdytojas</i>
		1.4.3. Stiprinti mokinių raštingumą apie sveikatos apsaugos sistemą mokyklose	P-1-4-3-1 Pateikti siūlymai ir užmegztas bendradarbiavimas su ŠMSM dėl bendrojo ugdymo programų pakeitimų. P-1-4-3-2 Parengtos mokymų programos, atnaujinti visuomenės sveikatos specialistų mokyklose veiklos aprašai, apmokyti visuomenės sveikatos specialistai bei parengta metodinė medžiaga	2021 m. II ketvirtis	Sveikatos apsaugos ministerija, Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras, Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos
		1.4.4. Stiprinti mokinių psichologinį (emocinį) raštingumą mokyklose	P-1-4-4 Parengtos mokymų programos, atnaujinti visuomenės sveikatos specialistų mokyklose veiklos aprašai, apmokyti visuomenės sveikatos specialistai bei parengta metodinė medžiaga	2021 m. II ketvirtis	Sveikatos apsaugos ministerija, Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras, Valstybinis psichikos sveikatos centras
2. Tikslas – diegti psichosocialinį klimatą užtikrinančias sąlygas asmens sveikatos priežiūros įstaigose					
2.1.	Didinti psichologinės pagalbos prieinamumą asmens sveikatos priežiūros specialistams	2.1.1. Skatinti savitarpio paramos (Balinto) grupių organizavimą asmens sveikatos priežiūros specialistams	P-2-1-1-1 Parengtas sveikatos apsaugos ministro įsakymas su rekomendacijomis dėl savitarpio paramos (Balinto) grupių asmens sveikatos priežiūros įstaigose įkūrimo. P-2-1-1-2 Parengtas sveikatos apsaugos ministro įsakymas, kuriuo būtų nustatyta, kad dalyvavimas savitarpio paramos (Balinto) grupių užsiėmimuose būtų įskaitomas kaip asmens sveikatos priežiūros specialistų kvalifikacijos	2020 m. III ketvirtis	Sveikatos apsaugos ministerija, Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba

Nr.	Uždavinys	Priemonė	Priemonės įvykdymo rezultatas	Vykdymo terminas	Atsakingas vykdytojas
			tobulinimas		
		2.1.2. Plėtoti psichologinės pagalbos prieinamumą asmens sveikatos priežiūros specialistams	P-2-1-2 Parengtas sveikatos apsaugos ministro įsakymas su rekomendacijomis dėl psichologinės pagalbos asmens sveikatos priežiūros specialistams prieinamumo užtikrinimo	2021 m. II ketvirtis	Sveikatos apsaugos ministerija, Valstybinis psichikos sveikatos centras, Higienos institutas, asmens sveikatos priežiūros įstaigoms atstovaujančių organizacijų atstovai
		2.1.3. Sukurti ir išplėtoti mobiliosios pirmosios psichologinės pagalbos asmens sveikatos priežiūros įstaigoms sistemą krizių atvejais	P-2-1-3 Parengtas sveikatos apsaugos ministro įsakymas, nustatantis mobiliosios pirmosios psichologinės pagalbos asmens sveikatos priežiūros įstaigoms teikimo tvarką ir apmokėjimą	2021 m. IV ketvirtis	Sveikatos apsaugos ministerija
2.2.	Įgyvendinti psichosocialinę įtampą asmens sveikatos priežiūros įstaigose mažinančias priemones	2.2.1. Diegti pacientų saugos kultūrą, parengiant metodines rekomendacijas įvykus medicininei klaidai, organizuojant mokymus bei bendradarbiaujant su žiniasklaida dėl konstruktyvios komunikacijos medicininės praktikos klaidos atveju	P-2-2-1-1 Parengtas sveikatos apsaugos ministro įsakymas, reglamentuojantis metodines rekomendacijas su algoritmu, kaip elgtis įvykus medicininės klaidos atvejui. P-2-2-1-2 Suorganizuotos viešosios diskusijos su žiniasklaidos priemonių atstovais	2020 m. IV ketvirtis	Sveikatos apsaugos ministerija, Jaunųjų gydytojų asociacija, Higienos institutas
		2.2.2. Diegti „nulinės tolerancijos“ psichologiniam smurtui (įskaitant mobingą) principus asmens sveikatos priežiūros įstaigose	P-2-2-2 Patvirtintas sveikatos apsaugos ministro įsakymas, nustatantis rekomendacijas ir veiksmų algoritmą asmens sveikatos priežiūros įstaigoje	2021 m. I ketvirtis	Sveikatos apsaugos ministerija, Higienos institutas, Valstybinis psichikos

Nr.	Uždavinys	Priemonė	Priemonės įvykdymo rezultatas	Vykdymo terminas	Atsakingas vykdytojas
		vykdant kompleksines prevencines ir krizių valdymo priemones	pasireiškus galimoms psichologinio smurto (įskaitant mobingą) apraiškoms		sveikatos centras
		2.2.3. Tobulinti asmens sveikatos priežiūros specialistų galimybes saugiai pranešti apie psichologinį smurtą (įskaitant mobingą) asmens sveikatos priežiūros įstaigoje	P-2-2-3-1 Suorganizuotos diskusijos su Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros, asmens sveikatos priežiūros įstaigų vadovus vienijančių draugijų, asmens sveikatos priežiūros specialistų profesinių sąjungų atstovais dėl galimo ir visoms suinteresuotoms šalims tinkamo modelio anonimiam skundai pateikti įgyvendinimo. P-2-2-3-2 Parengti būtini teisės aktų (taip pat ir įstatymų) projektai (prireikus)	2020 m. II ketvirtis	Sveikatos apsaugos ministerija
		2.2.4. Praplėsti medicinos etikos komisijų, formuojamų asmens sveikatos priežiūros įstaigose, funkcijas įtvirtinant pareigą nagrinėti elgesio ir tarpusavio santykių etikos klausimus bei stiprinti šių komisijų veiklą, žinomumą ir komisijų narių kompetencijas	P-2-2-4 Parengtas Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo pakeitimo projektas ir kiti būtini teisės aktai, išplečiantys įgaliojimus medicinos etikos komisijai spręsti klausimus ir dėl elgesio etikos teikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas įstaigoje bei asmens sveikatos priežiūros specialistų tarpusavio santykių etikos	2021 m. I ketvirtis	Sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos bioetikos komitetas
		2.2.5. Skatinti asmens sveikatos	P-2-2-5-1 Inicijuotas šakos ir (ar)	2021 m. I	Sveikatos apsaugos

Nr.	Uždavinys	Priemonė	Priemonės įvykdymo rezultatas	Vykdymo terminas	Atsakingas vykdytojas
		priežiūros įstaigas pasitvirtinti aiškias ir skaidrias vidaus darbo tvarkos taisykles, pasirašyti šakos kolektyvines sutartis, kurios apimtų darbo krūvių ir grafikų nustatymą, darbo laiko apskaitą, darbo užmokesčio nustatymą ir atsiskaitymą už viršvalandžius, karjeros ir tobulinimosi galimybes, skatinamųjų ir drausminių priemonių skyrimą ir kitus aktualius aspektus	įstaigos kolektyvinių sutarčių pakeitimas, įtvirtinant darbo santykių kontrolės mechanizmą. P-2-2-5-2 Bendradarbiaujant su Valstybine darbo inspekcija parengtos sveikatos apsaugos ministro rekomendacijos asmens sveikatos priežiūros įstaigoms dėl tinkamo darbo ir poilsio režimo, darbo užmokesčio nustatymo, kvalifikacijos tobulinimo, atsakomybės ir motyvavimo priemonių taikymą reglamentuojančių teisės aktų įgyvendinimo	ketvirtis	ministerija, asmens sveikatos priežiūros įstaigoms atstovaujančių organizacijų atstovai, asmens sveikatos priežiūros specialistų profesinės sąjungos
		2.2.6. Skatinti asmens sveikatos priežiūros įstaigas rūpintis darbuotojų gerove, gerinant žmogiškųjų išteklių valdymo kompetencijas	P-2-2-6 Parengtos sveikatos apsaugos ministro rekomendacijos asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, išplečiant ir (ar) papildant įstaigų personalo skyrių atsakomybių sritis personalo valdymo funkcijomis (tokiomis kaip personalo pritraukimas, atranka, adaptavimas, vertinimas, ugdymas, karjeros planavimas, darbo santykių valdymas ir pan.)	2021 m. I ketvirtis	Sveikatos apsaugos ministerija
2.3.	Gerinti psichosocialinių profesinės rizikos veiksnių vertinimo kokybę	2.3.1. Parengti tiesioginius ir (ar) nuotolinius mokymus, skirtus psichosocialinių profesinės rizikos veiksnių vertinimo kompetencijoms įgyti	P-2-3-1 Parengta mokymo programa ir metodinė medžiaga apie psichosocialinių profesinės rizikos veiksnių vertinimą ir vykdomi tiesioginiai ir (ar) nuotoliniai mokymai	2021 m. III ketvirtis	Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centras, Higienos institutas

Nr.	Uždavinys	Priemonė	Priemonės įvykdymo rezultatas	Vykdymo terminas	Atsakingas vykdytojas
		2.3.2. Atlikti asmens sveikatos priežiūros įstaigose atliekamų psichosocialinių profesinės rizikos veiksnių vertinimų tyrimą	P-2-3-2 Atliktas asmens sveikatos priežiūros įstaigose atliekamų psichosocialinių profesinės rizikos veiksnių vertinimų tyrimas	2021 m. II ketvirtis	Higienos institutas
		2.3.3. Įvertinti informacinių technologijų (IT) platformos, suteikiančios galimybę asmens sveikatos priežiūros įstaigoms saugiai atlikti psichosocialinių profesinės rizikos veiksnių vertinimą, poreikį	P-2-3-3 Pateikti siūlymai dėl informacinių technologijų infrastruktūros plėtros poreikių stiprinant psichosocialinių profesinės rizikos veiksnių vertinimą	2021 m. I ketvirtis	Higienos institutas, Sveikatos apsaugos ministerija
2.4.	Stiprinti šiuolaikiniam vadovui reikalingas kompetencijas bei didinti asmens sveikatos priežiūros įstaigų vadovų ir vidurinės grandies vadovų atskaitomybę	2.4.1. Papildyti asmens sveikatos priežiūros įstaigų veiklos vertinimo rodiklius įtraukiant psichosocialinio klimato įstaigoje užtikrinimo rodiklį bei siūlyti, kad asmens sveikatos priežiūros įstaigų vadovai turėtų asmenines metines veiklos užduotis ir į jas būtų privaloma įtraukti psichosocialinių profesinės rizikos veiksnių vertinimo atlikimą įstaigoje, psichosocialinių profesinės rizikos veiksnių prevencijos plano parengimą ir jo įgyvendinimą	P-2-4-4-1 Patvirtintas sveikatos apsaugos ministro įsakymas dėl įstaigų vertinimo rodiklių nustatymo, į jį įtraukiant ir psichosocialinio klimato įstaigoje užtikrinimo rodiklį. P-2-4-4-2 Parengti Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstatymo pakeitimą, numatantį kasmetinį asmens sveikatos priežiūros įstaigos vadovo vertinimą pagal jam nustatytas asmenines veiklos užduotis	2020 m. III ketvirtis	Sveikatos apsaugos ministerija
		2.4.2. Įvesti asmens sveikatos priežiūros įstaigų vadovų ir vidurinės grandies vadovų rotacijas	P-2-4-6 Parengtas Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas	2020 m. III ketvirtis	Sveikatos apsaugos ministerija

III SKYRIUS**BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

5. Sveikatos apsaugos ministerija ar jos įgaliota institucija vykdo plano įgyvendinimo koordinavimą bei stebėseną. Tarpinė Veiksmų plano įgyvendinimo ataskaita parengiama iki 2021 m. rugsėjo 1 d., galutinė Veiksmų plano įgyvendinimo ataskaita parengiama iki 2023 m. kovo 1 d.
